

יום ג' איר יום הילולתו של חוני המעגל – מי היה צדיק ענק זה?

חוני היה תנא צדיק ענק בעל מופתים מלמד בנסים, חי בדורו של רבי שמעון בן שטח בזמן בית שני לפני אלפים שנה בארץ ישראל, היה גדול בתורה בעל הסבר בהיר, מתרץ כל קשיה שהקשו לו החכמים,

במשנה במסכת תענית דף כג מספר: "פעם אחת יצא רב אדר ולא ירדו גשמים. שלחו העם לחוני המעגל: "התפלל וירדו גשמים", התפלל ולא ירדו גשמים. מה עשה? ציר מעגל בקרקע ועמד בתוכה, התפלל לה' ואמר: "ריבונו של עולם נשבע אני בשמך הגדול שאיני זז מכאן עד שתרחם על בניך". התחילו גשמים מנטפין. אמר: "לא כה בקשתי אלא גשמי בורות שיחין ומערות". ירדו בזעף עד שכל טפה וטפה כמלא פי חבית, שוב התפלל לה' ואמר: "לא כה בקשתי, אלא גשמי רצון ברכה ונדבה". ירדו כתיקון עד שעלו כל העם להר הבית ולבסוף נשבה הרוח ונתפזרו העננים וזרחה החמה ויצאו העם לשדה והביאו להם כמהין ופטריות.

ספורו של חוני משמש מקור לאמונה בכוח התפלה, התלמוד מספר כי גם נכדיו של חוני, אבא חלקיה וסנן הנחבא, היו צדיקים שתפלתם נשמעת בעת עצירת גשמים, שאותה נצלו בני דורם כדי שיתפללו עליהם.

חוני המעגל או המעגל?

4 פרושים שונים למה כנה כה.

1. חוני המעגל נקרא כה על שם המעגל שציר בקרקע ועמד בתוכה (רש"י) לפיכך נקרא חוני המעגל.
2. בעברית הקדומה כלי עבודה של טיחים נקרא מעגילה, ומקצועו היה תקון גגות ושפוח תנורים ונקרא חוני המעגל
3. מעגל – בגלל צדקותו המיוחדת הולך בדרך הטוב והישר, כלשון הפסוק: "פלוס מעגל רגלך" (משלי ד כו).
4. נקרא כה על שם עירו מעגל (רב צמח גאון).

קבר קדמון המיסס לחוני המעגל נמצא בסמוך לחצור הגלילית. על פי המסורת, שם קבור חוני המעגל וכיום מקבל לחשב כי קבורים שם וגם נכדיו.

יום ההולדה המסורתית לפטירתו של חוני המעגל מתקיימת מדי שנה ביום העצמאות בתאריך ה' באיר. הדליקו נר ותתברכו זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן מאת הרב אברהם הכהן.